

Ministru kabinets

Latvijas finanšu sektora jaunumi

Nr. 13, 2019. gada 14. maijs

Mārtiņš Bondars

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu)
komisijas priekšsēdētājs

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētāja paziņojums

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija savā darbā atbalsta valdības mērķtiecīgos centienus sakārtot finanšu sektoru, lai nodrošinātu nevainojamu atbilstību starptautiskajiem standartiem.

Maija sākumā Saeima konceptuāli atbalstīja grozījumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likumā, kas paredz vairākus pasākumus, lai stiprinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu. Saeima ir konceptuāli atbalstījusi arī saistītos grozījumus Kredītiestāžu likumā, kas paredz stingrākas atbilstības prasības bankām un citām kredītiestādēm.

Manis vadītā komisija un Saeima turpinās aktīvu darbu, strādājot pie likumdošanas izmaiņām, lai nodrošinātu Latvijas finanšu sektora atbalstu ilgtspējīgai valsts ekonomikas izaugsmei.

Šajā izdevumā

- Saeima pirmajā lasījumā atbalsta likumu grozījumus finanšu sektora kontroles reformas ietvaros
- Ārvalstu noguldījumu apjoms Latvijas bankās saglabājas 9%, samazinoties par 35% salīdzinājumā ar 2015. gadu
- 2019. gada pirmajos četros mēnešos Kontroles dienests iesaldē 83,2 miljonus eiro, piecreiz vairāk nekā attiecīgajā periodā 2018. gadā
- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu finanšu sektoru uzraudzības vadītāji vienojas par turpmāku sadarbības mehānismu cīņai pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu
- FKTK vairākām bankām piemēro sankcijas par revidēta gada pārskata neiesniegšanu un nepubliskošanu likumā noteiktajā termiņā
- "Eurostat" dati liecina, ka Latvijas valsts parāds ir ceturtais zemākais eirozonā

Pārmaiņas finanšu sektorā

Saeima atbalsta grozījumus NILLTFN un FKTK likumos

Aprīlī un maijā Saeima konceptuāli atbalstīja vairākus grozījumus finanšu sektora kontroles reformas ietvaros, lai paplašinātu funkcijas iestādēm, kas ir iesaistītas finanšu noziegumu apkarošanā.

25. aprīlī Saeima pirmajā lasījumā pieņēma Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILLTFN) likuma grozījumus, lai atbilstoši Eiropas Savienības standartiem mainītu Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienesta nosaukumu uz Finanšu izlūkošanas

dienests, kā arī paplašinātu Uzņēmumu reģistra pilnvaras.

2. maijā Saeima pirmajā lasījumā pieņēma grozījumus Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) likumā, paplašinot FKTK funkcijas, lai stiprinātu noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu.

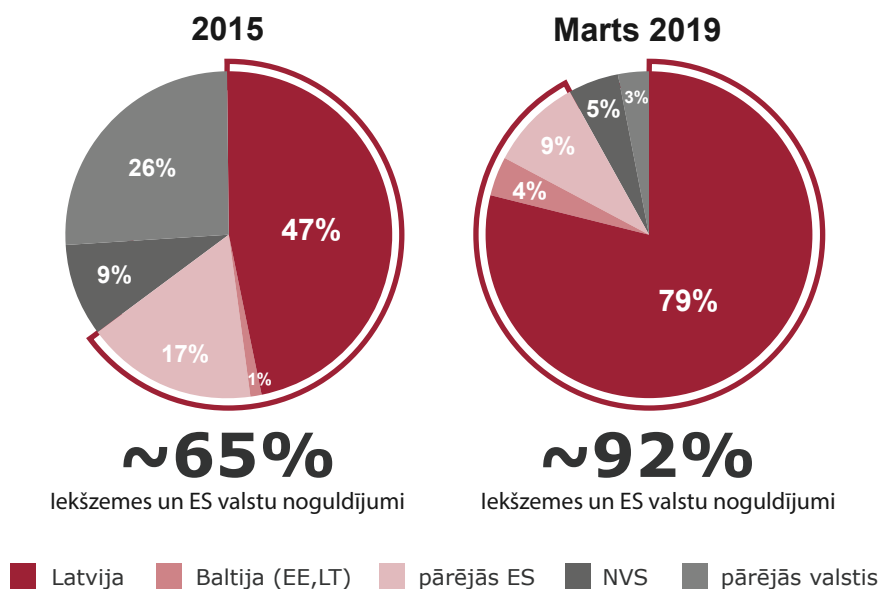
Likumu grozījumi pieņemti atbilstoši finanšu sektora kontroles reformai, kuru īstenot uzdevis Ministru prezidents Krišjānis Kariņš.

Latvijas banku sektora transformācija 2019. gada 1. ceturksnī

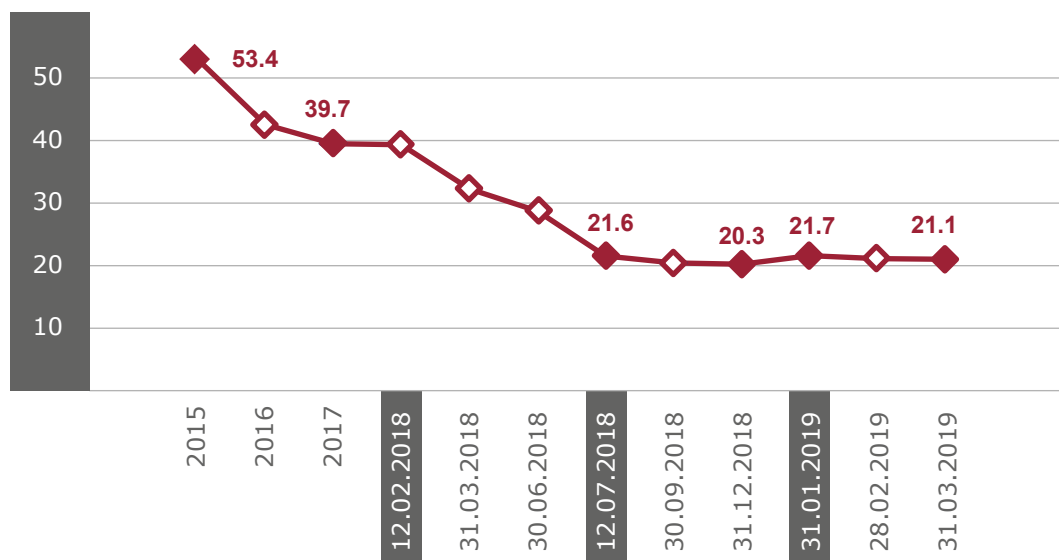
Iekšzemes un Eiropas Savienības (ES) valstu noguldījumi 2019. gada 1. ceturksnī veidoja 92% no visiem noguldījumiem Latvijā. Banku sektors ir veiksmīgi fokusējies uz Latvijas klientiem, kas ir ļoti būtiska finanšu reformas norises sastāvdaļa.

Bankas turpina atbildīgi izvērtēt savu klientu bāzi atbilstoši katras bankas jaunajam biznesa modelim, kuru FKTK apstiprināja šogad martā, lai samazinātu sistēmiskos riskus.

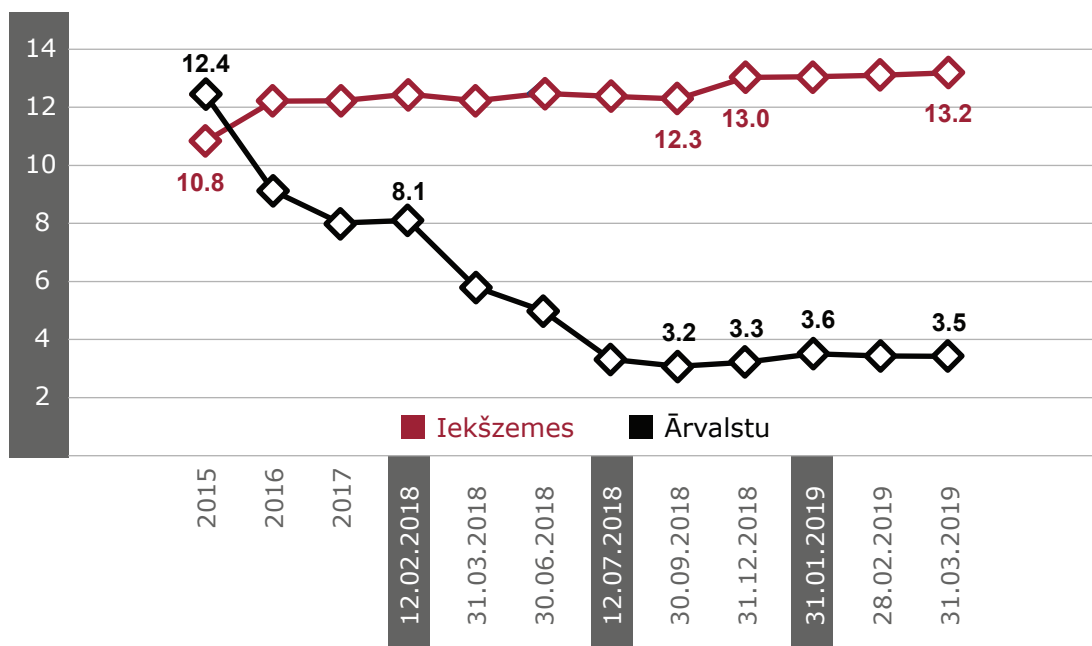
Noguldījumu ģeogrāfiskā struktūra

Ārvalstu noguldījumu īpatsvars, %

Noguldījumi, miljardi eiro

12.02.2018. – "FinCEN" publicē ziņojumu par "ABLV Bank"

11.07.2018. – Eiropas Centrālā banka anulē "ABLV Bank" licenci

31.01.2019. – AB "Citadele" bankas (Lietuva) juridiskā statusa maiņa no meitas uzņēmuma uz filiāli (ar 01.01.2019.)

Uzzināt vairāk

Eiropas Segto obligāciju padomes plenārsēde

No 23. līdz 24. aprīlim Rīgā notika Eiropas Segto obligāciju padomes plenārsēde. Eiropas finanšu nozares pārstāvji diskutēja par Eiropas segto obligāciju regulējumu, videi draudzīgu hipotekāro instrumentu izveidi, kā arī par Baltijas segto obligāciju ietvara izveidi.

Segtās obligācijas ir nozīmīgs un efektīvs ilgtermiņa finansējuma avots Eiropas bankām, un tās veicina hipotekāro kredītu un publiskā sektora aizdevumu finansējumu.

Finanšu ministrs Jānis Reirs ar uzrunu piedalījās plenārsēdes atklāšanā, norādot, ka "mūsu mērķis ir pievienoties starptautiskajam segto obligāciju tirgum, kas ļautu nodrošināt labākas finansējuma iespējas mūsu bankām nākotnē un uzlabot finanšu stabilitāti, spējot mazināt iespējamus satricinājumus."

NILLTF risku pārvaldība un darbības atbilstība

2019. gada pirmajos četros mēnešos Kontroles dienests iesaldē 83,2 miljonus eiro

Kontroles dienests turpina uzlabot darbības rezultātus – 2019. gada pirmajos četros mēnešos iesaldēti 83,2 miljoni eiro, salīdzinot ar 16,7 miljoniem eiro attiecīgajā periodā 2018. gadā un 101,5 miljoniem eiro 2018. gadā kopumā. Kontroles dienesta vadītāja Ilze Znotiņa pamato šo pieaugumu ar uzlabojumiem Kontroles dienesta darbinieku apmācībās, kā arī investīcijām jaunākajās tehnoloģijās informācijas analīzei un apstrādei: "Kontroles dienests apņēmīgi atbalsta reformu procesus Latvijā, izmantojot mūsu darbiniekus un tehnoloģijas, lai nodrošinātu augstākos atbilstības standartus finanšu sektorā."

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu finanšu sektoru uzraudzības iestāžu vadītāji uzlabos sadarbību, lai veicinātu finanšu noziegumu novēršanu

8. maijā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu finanšu sektoru uzraudzības iestāžu vadītāji tikās Stokholmā. Viņi vienojās par turpmāku sadarbības mehānismu, lai cīnītos pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu.

Process aizsāksies ar pārrobežu sadarbības modeļa stiprināšanu ar mērķi efektīvāk novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Pirmajā sanāksmē finanšu sektora uzraudzības iestādes ir vienojušās par:

- Pastāvīgu darba grupu ar pārstāvjiem no katras reģiona valsts (Dānijas, Igaunijas, Somijas, Islandes, Latvijas, Lietuvas, Norvēģijas un Zviedrijas), lai uzturētu regulārus kontaktus, nodrošinot pieredzes un iegūtās informācijas apmaiņu ar mērķi efektīvāk novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu;
- Vienota sadarbības memoranda izstrādi, kas noteiks valstu uzraugu sadarbības principus ilgtermiņā.

[Uzzināt vairāk](#)

Kontroles dienests publicē 2018. gada pārskatu

Aprīlī Kontroles dienests publicēja 2018. gada pārskatu.

Kontroles dienests kopumā saņēma un apstrādāja 6617 aizdomīgu darījumu ziņojumus. No tiem 3203 lietās tika veikta turpmāka finanšu izlūkošana. 470 lietās informācija nodota Latvijas tiesībsardzības iestādēm vai ārvalstu finanšu izlūkošanas vienībām. 2018. gadā Kontroles dienests ir iesaldējis vēsturiski lielāko finanšu apjomu –101,5 miljonus eiro – apņēmīgi darbojoties finanšu sektora kontroles reformas īstenošanā.

[Uzzināt vairāk](#)

FKTK piemēro sankcijas bankām par gada pārskata neiesniegšanu noteiktajā termiņā

30. aprīlī FKTK padome pieņēma lēmumu par sankciju piemērošanu vairākām bankām par revidēta gada pārskata neiesniegšanu likumā noteiktajā termiņā. Kredītiestāžu likums paredz, ka kredītiestādes pienākums ir sagatavot publiskos pārskatus noteiktā termiņā, lai informētu sabiedrību par kredītiestādes darbību un tās finanšu rādītājiem.

[Uzzināt vairāk](#)

Valsts drošības dienests publicē pārskatu par dienesta darbību 2018. gadā

Aprīlī Valsts drošības dienests (VDD) publicēja pārskatu par dienesta darbību 2018. gadā.

2018. gadā VDD veica detalizētu risku izvērtējumu un iesniedza priekšlikumus valsts drošības iestāžu tiesiskā regulējuma pilnveidei, lai uzlabotu sankciju ieviešanu un novērstu terorisma finansēšanu atbilstoši "MONEYVAL" komisijas rekomendācijām.

[Uzzināt vairāk](#)

VDD Pretterorisma centra ekspertu konsultatīvās padomes sēde

3. maijā norisinājās Valsts drošības dienesta (VDD) Pretterorisma centra ekspertu konsultatīvās padomes sēde, lai apspriestu aktuālos jautājumus un veicamos pasākumus terorisma finansēšanas un radikalizācijas risku novēršanas jomā.

Sēdes dalībnieki tika iepazīstināti ar līdz šim paveikto terorisma finansēšanas novēršanas jomā. Vienlaikus tika apspriesti turpmāk veicamie pasākumi terorisma finansēšanas risku mazināšanai.

VDD ir izstrādājis vadlīnijas terorisma finansēšanas un proliferācijas novēršanai uzraudzības iestādēm, kas iesaistītas NLLTFN prasību īstenošanā. VDD arī paplašinājis apmācības uzraudzības un kontroles institūciju personālam, kā arī pašlaik izstrādā terorisma finansēšanas novēršanas stratēģiju.

[Uzzināt vairāk](#)

Ārlietu ministrijas seminārs par sankciju piemērošanu un ievērošanu

30. aprīlī un 7. maijā Ārlietu ministrija rīkoja seminārus par sankciju jautājumiem "Sankcijas Latvijā: piemērošana un ievērošana", skaidrojot sankciju mērķi un būtību, kā arī pienākumu sankcijas ievērot ikvienai fiziskai un juridiskai personai Latvijā.

Ārlietu ministrija atgādina, ka 1. maijā stājās spēkā grozījumi starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā, ar kuriem tiek noteikts pienākums veikt sankciju riska novērtējumu un izveidot iekšējās kontroles sistēmu šajā likumā noteiktajiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Valsts ieņēmumu dienesta un Patērētāju tiesību aizsardzības centra subjektiem.

[Uzzināt vairāk](#)

Finanšu sektora attīstība

Finanšu ministrs piedalās ERAB pilnvarnieku valdes gada sanāksmē

8. un 9. maijā finanšu ministrs Jānis Reirs piedalījās Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) pilnvarnieku valdes gada sanāksmē Sarajevā. Sanāksmē apsprieda ERAB aktivitātes un prioritātes stratēģiskā kapitāla ietvara plānošanai no 2021. līdz 2025. gadam. Jānis Reirs pauda pārliecību par ERAB vēl neizsmelto potenciālu tās darbības valstīs, aicinot vadību akcentēt esošo reģionu un stiprināt savu iesaisti tajā, tai skaitā Latvijā, nevis paplašināties ģeogrāfiski.

[Uzzināt vairāk](#)

Eiropas Komisijas 2019. gada pavasara ekonomikas prognoze

7. maijā Eiropas Komisija publicēja 2019. gada pavasara ekonomikas prognozi. 2018. gadā Latvijas IKP sasniedza 4,8%, iezīmējot izaugsmes tempa virsotni. Augot nodarbinātībai un palielinoties darba samaksai, pieauga privātais patēriņš, savukārt investīcijas otro gadu pēc kārtas palielinājās divciparu izteiksmē.

Šogad paredzama izaugsmes palēnināšanās, jo investīciju apjomi būs vidēji un nodarbinātība stabilizēsies.

Neskatoties uz lēnāku ārējā patēriņa pieaugumu, gaidāms neliels eksporta pieaugums. 2019. gadā inflācija prognozēta 2,8% apmērā, 2020. gadā tā sasniegs 2,4%. Valsts budžeta deficīts, kas 2018. gadā sasniedza 1,0% no IKP, samazināsies līdz 0,6% 2019. un 2020. gadā.

[Uzzināt vairāk \(saturs angļiski\)](#)

Latvijas valsts parāds – viens no zemākajiem ES

Jaunākie "Eurostat" dati liecina, ka Latvijas valsts parāds ir viens no zemākajiem ES, 2018. gada beigās sastādot 35,9% no IKP. Tas ir ceturtais zemākais eirozonā un astotais zemākais ES. Valsts budžeta deficīts 2018. gadā sasniedzis 1% no IKP.

[Uzzināt vairāk \(saturs angļiski\)](#)

Nozares pasākums "Ilgtermiņīgais finansējums ES: ar tehniskās ekspertu grupas piedalīšanos"

7. maijā Finanšu nozares asociācija sadarbībā ar Eiropas Komisiju rīkoja nozares pasākumu par Eiropas Savienības ilgtermiņīgā finansējuma regulējuma ieviešanas Latvijā tehniskajiem elementiem.

Pasākuma mērķis bija veicināt informētību un dialogu par ES ilgtermiņīgā finansējuma Rīcības plānu un regulatoru ieteikumiem, kā arī informēt finanšu sektora dalībniekus par šo normatīvo aktu ietekmi uz viņu turpmāko darbību. Pasākumu apmeklēja 30 dalībnieki – Finanšu nozares asociācijas biedri, Latvijas Bankas, Ekonomikas ministrijas, Valsts kontroles un citu iestāžu pārstāvji.

Finanšu nozares asociācijas kreditēšanas indekss

The Lending Index of the Finance Latvia Association has shown that the demand and ability of the Latvian population to apply for loans have grown at its fastest rate of the last three years. This has been driven by strong overall economic growth increasing Latvians' financial stability and optimism.

[Uzzināt vairāk](#)

Informācijas sniedzēji

Ministru kabinets

Valsts kanceleja

Finanšu ministrija

Ārlietu ministrija

Iekšlietu ministrija

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Noziedzīgi iegūtu
līdzekļu legalizācijas
novēršanas dienests

Visu ziņu arhīvs pieejams šeit

Pieteikties finanšu sektora jaunumu saņemšanai www.financialsectornewsletter.lv